

СТОПАНСКИ



БЮЛЕТИНЪ

Органъ на Общото търговско сдружение въ гр. Хасково

Излиза периодично

Редактира комитетъ

Редакция и администрация—Хасково ул. „Раковска“ 1. Телефонъ № 108

Едно общинско предприятие

Късата паметъ, особено когато се касае до общественни работи, е присъща не само на отдѣлни лица. Навсѣкжде миналото бързо се забравя, хората свикватъ съ настоящето, и живѣятъ съ мисълта, че винаги е било тъй... Това е черта на нашето време: стремежъ къмъ бързъ напредъкъ въ всѣко отношение и недоволство отъ постигнатото; погледътъ обрънатъ само напредъ.

Тия мисли ни идватъ на умъ, при преглеждане доклада на Общинското стопанско предприятие за електрообслужване въ града ни до Общинския съветъ, за който докладъ споменахме въ поминалия ни брой.

И наистина, колко дълъгъ е пътятъ отъ газовитѣ фенери презъ първитѣ години следъ войната, до електриката на частнитѣ централи, и отъ тѣхъ до днешното състояние! За този дълъгъ пътъ и за усилията, свързани съ него, ни напомня отчетътъ на Дирекцията на осветлението. Отъ този интересенъ въ много отношения отчетъ, ще дадемъ нѣкои данни.

Новата градска електрическа мрежа се построи презъ 1934 год. и на 1. X. с. г. бѣ открита за действие. Тя започна да работи въ следния видъ: 4 броя трансформаторни постове съ мощностъ 280 киловата, 2574 м. подземанъ кабелъ високо напрежение и 24,750 м. въздушна мрежа ниско напрежение, на дървени—борови и джбови стълбове.

За изтеклитѣ 5 години мрежата е силно разширена и подобрена и днесъ има: 8 трансформаторни постове съ мощностъ 1000 киловата, 6,125 м. подземанъ кабелъ високо напрежение и 40,232 м. въздушна мрежа ниско напрежение, съ 532 нови железно-бетонни стълбове (повече отъ половината). Направено е, при това, и значително подобрение на уличното осветление. Ясно се вижда единъ приръстъ съ

повече отъ 100%, независимо отъ подобренията.

Пласментътъ на електрическа енергия е билъ презъ 1935 год. 267,895 киловатъ-часа, а презъ 1939 год. ще достигне 1,074,000 квч., или четири пѣти повече. Това увеличение се дължи на умножаване абонатитѣ и на електрифицирането на занаятчийски и индустриални заведения. Докато презъ 1935 год. сж били прикачени 51 брой електромотори съ мощностъ 160 конски сили, въ края на 1938 год. тѣ достигатъ 153 броя съ мощностъ 793 конски сили.

Съответно съ това е намалявана и продажната цена на електрическата енергия. За къщни нужди тая цена е намелена отъ 11 на 8 лева, за търговски нужди отъ 12 на 10 лева, за домакински (нагреватели) отъ 6 на 2.50 лв. и за двигателна сила отъ 6 до 3, на 3.60 до 1.60 лв. Въ това направление трѣбва да се направи още нѣщо, за да се засили още повече консумацията. Срѣдната продажна цена за 1935 год. е била 6.32 лева, а за 1939 година 3.50 лева.

Финансовата картина на предприятието е следната: То е създадено съ срѣдства на Общината: 360,000 лв. отъ самата нея и 1,000,000 лева заемъ отъ фонда при Общинската аптека, който фондъ се прехвърли отпосле въ собственостъ на Общината, Тукъ споредъ насъ, е крупната роля, която изигра нашата Общинска аптека, защото тоя милионъ бѣ решителенъ за модерното електрообслужване на Хасково. Освенъ тия суми, презъ 1934 г. предприятието е останало задължено къмъ предприемача-строителъ съ 815,304 лв. при 6% годишна лихва. Този дългъ е вече изплатенъ.

Презъ 1938 год. предприятието сключи отъ Ипотечната Банка единъ заемъ отъ единъ милионъ и половина лева за срокъ отъ 15 години и 7% лихва. Днесъ то дължи, освѣнъ тази су-

ма, още и единъ милионъ лв. на Общината срещу внесения отъ нея капиталъ, който се олихвява. Освенъ това, 30% отъ печалбата е въ полза на Общината. Отдѣлно Общ. ветеринарна служба дължи на предприятието 201,628 лева.

Заслужава тукъ да се спремъ на единъ твърде същественъ въпросъ. Днесъ градътъ ни е задоволително и неусѣтно электроснабденъ, при едно задължение отъ милионъ и половина за 15 години срокъ (сумата на Общината не може да се счита като истински дългъ), и при това предприятието е въ пълно развитие. Презъ 1932 г. тогавашната общ. управа бѣ решила да сключи отъ Хасковската Популярна Банка заемъ отъ 5 и половина милиона лева за сжщата целъ и при крайно тежки условия и кратъкъ срокъ. Ако това бѣ станало, щѣше въ сжщата година (при голѣма криза) да се построи голѣма мрежа съ солидни стълбове изъ цѣлия градъ, отъ която още нѣмаше нужда, и предприятието не би могло да рентири. Отъ тогава до днесъ то би плащало само лихви, безъ погашение на дълга отъ 5 милиона, който и днесъ щѣше да тежи нему и на Общината. За щастие, на времето гражданството осуети този заемъ. За нещастие пъкъ, отъ този опитъ не бѣ извлечена явната поука, а тя е: съ скъпи, тежки и краткосрочни заеми не е удобно да се посрѣщатъ общественни нужди, а още по-малко да се строятъ нерентабилни или слабо-рентабилни имоти. По-добре е по-бавно и на етапи, отколкото бързо и... катастрофи.

За да завършимъ, ще споменемъ, че предприятието работи съ персоналъ отъ 9 души. Този персоналъ съ голѣми усилия и трудъ успѣва да се справи съ задачата си, която не е малка и лека. Къмъ тази задача въ последно време се прибавя и нередовността на тока отъ

Кратки стопански вести

До 1929 г. въ страната е имало 139 акционерни банки. Днесъ това число е намалѣло и понастоящемъ въ България има 50 жизнеспособни, нормално действащи банки.

Презъ 1939 г. има чувствително увеличение на засѣтата площъ съ тютюни. Очаква се ново увеличение презъ 1940 г. Обратното е въ Гърция. Тамъ площта намалѣва. За 1940 г. ще бждатъ засѣти 68,000 хектара, срещу 92,700 презъ 1939 г.

Въ разнитѣ хладилници изъ страната има запазено голѣмо количество грозде, което ще бжде изнесено за чужбина, щомъ получи добра цена.

Дирекция Хранизносъ купува буковия желждъ по 3 лв. кгр. франко северни товарни гари и по 2.80 лв. кгр. южни товарни гари.

За м. октомври т. г. вносътъ презъ Бургаското пристанище е намалѣлъ съ 80% въ сравнение съ сжщия месецъ м. г., а износътъ е увеличенъ 2 1/2 пѣти.

По броя на моторнитѣ коли, България е почти на края между европейскитѣ страни. На 1000 жители въ Англия се падатъ 56 коли, Франция—55 коли, Белгия—36, Германия—26. Италия—9.5, Унгария—2.5, Гърция—2.2, Югославия—1.3, Турция—0.7 и България 0.6, или по една кола на 1700 жители.

Очаква се въ най-скоро време опредѣлянето на мѣсто за постройка на пощенска палата въ града ни.

централата, което трѣбва да бжде преодолѣно, защото щетитѣ и неприятноститѣ за града сж голѣми.

Нека пожелаемъ и за напредъ сжщото разумно и здраво ръководене на градската електрика, както до сега.

Лампионъ

Професионаленъ и организационенъ животъ

ХРОНИКА

Комисарьтъ по продоволствието г. Николай Колевъ се завърна и пое наново службата си.

Назначени сж отъ г. Министра на Търговията за членове на Секционния комитетъ на износителитъ на тютюнъ г. г. Дончо Палавеевъ, генералъ о. з. Тодоръ Радевъ и Георги Чалбуровъ. Последниятъ е назначенъ и за членъ на Общия съветъ на Експортния институтъ.

Общото събрание на сдружението станало на 19 т. м.

гласува допълнителенъ бюджетъ отъ 6,000 лева за издръжката на вестника ни.

По случай търговския празникъ—Никулденъ, вестникъ „Стопански бюлетинъ“ ще излъже въ специаленъ брой на 8 страници. Поканватъ се г. г. търговцитъ да дадатъ обявитъ си за сжция.

Председателътъ на Околийския търгов. синдикатъ г. Г. Чалбуровъ е назначенъ за членъ на Върховния съветъ на труда.

Важни съобщения за всички търговци

Обръщаме вниманието на г. г. търговцитъ върху наредбитъ, заповѣдитъ и нормировкитъ на ценитъ, които помѣстваме въ настоящия брой. Нека всѣки търговецъ ги чете и следи внимателно, за да може да се съобрази съ тѣхъ и не попадне въ грѣшки и нарушения.

Членуването въ Посмъртната каса е задължително за всички търговци. Записването и плащането на вноската за 1939 год. трѣбва да стане най-късно до края на тази година. Следъ тази дата вноската ще се събира принудително и съ глоба чрезъ бирницитъ.

Търговцитъ, които вече сж се записали за членове на Посмъртната каса, да се явятъ незабавно въ канцеларията на сдружението, за да си получатъ членскитъ книжки, които сж пристигнали. Това е необходимо, защото членуването въ Касата е редовно отъ момента, когато членътъ получи книжката си и се разпише въ нея.

Поканватъ се всички търговци отъ града и околията, които ще търгуватъ—продаватъ препарати за борба съ неприятелитъ и вредителитъ по растенията като: сѣра, синь камъкъ, зеленъ камъкъ и др. презъ 1940 година да подадатъ заявление до Околийския агрономъ — Хасково най-късно до 15 януарий 1940 година.

Напомня се на търговцитъ, които продаватъ денатуриранъ спиртъ презъ 1940 г. ще следва да подадатъ заявление до Акцизния Началникъ за искане разрешително.

Поканватъ се всички питеепродавци и кафеджии отъ града и околията да се явятъ въ канцеларията най-късно до края на този месецъ, за да попълнятъ заявленията за определяне на разредитъ за периода 1940/1941 год. а питеепродавцитъ и патентитъ за първо полугодие на 1940 година на кафеджиитъ.

Бакали, питеепродавци, тютюнотърговци и кафеджии, при снабдяването имъ съ патенти, следва да представятъ следнитъ документи:

Бакали — за снабдяване съ патентъ за търгуване съ обандеровани тютюневи издѣлия:

1. На едро.

- Санитарно позволително;
- Препоржчително писмо отъ Браншовия Бакалски Съюзъ — София;
- Уволнителенъ билетъ за изправностъ по закона за военния данъкъ;
- Свидетелство за сждимостъ;
- Вносни листове.

2. На дребно.

- Санитарно позволително;
- Препоржчително писмо отъ Бакалското сдружение — Хасково;
- Уволнителенъ билетъ за изправностъ по закона за военния данъкъ;
- Свидетелство за сждимостъ;
- Вносни листове.

Питеепродавци.

- Бирническо удостовѣрение;
- Общинско бирническо удостовѣрение;

- Свидетелство за сждимостъ;
 - Удоставѣние за пълнолѣтие, граждански и политически права;
 - Санитарно позволително;
 - Свидетелство за разстояние;
 - Препоржчително писмо отъ питеепродавското сдружение;
 - Медицинско свидетелство;
 - Окомѣрна скица;
 - Вносенъ листъ 40% върху патентната стойностъ;
 - Вносенъ листъ 28% върху патентната стойностъ;
 - Вносенъ листъ 2% върху патентната стойностъ;
 - Квитанция отъ общината 30% върху патентната стойностъ;
 - Уволнителенъ билетъ за изправностъ по закона за военния данъкъ;
- Забележка.** Новоначинающитъ питеепродавци, освенъ горнитъ документи, ще представятъ следнитъ документи:

- Позволително отъ полицията;
- Разрешително по закона за уреждане вътрешната търговия;
- Кръщелно свидетелство.

Тютюнотърговци.

- Свидетелство за сждимостъ;
- Бирническо удостовѣрение;
- Общинско бирническо удостовѣрение;
- Уволнителенъ билетъ;
- Препоржчително писмо отъ Тютюнотърговския Съюзъ — София;
- Такса за патента.

Кафеджиитъ.

- Бирническо удостовѣрение;
 - Санитарно позволително;
 - Уволнителенъ билетъ.
- Забележка.** Новитъ кафеджии — и разрешително за правотъргуване.

Списъкъ на Хасковскитъ търговци членове на Посмъртната каса при Съюза (Продължение отъ бр. 9)

- Паню Даневъ Паневъ—земедѣл. произв., Ябълково
 - Роза Аврамъ Перець—галантерия, Хасково
 - Стайко Стойчевъ Стайковъ—бакалинъ, Хасково
 - Стефанъ Данчевъ Желевъ—бакалинъ, Воденъ
 - Тенчо Дѣлчевъ Теневъ—питеепродавецъ, Гол.-Асеново
 - Тончо Доневъ Теневъ—питеепродавецъ, Черногорово
 - Тодоръ Вълчевъ Катранджиевъ—питеепродавецъ, Х-во
 - Тойчо Радевъ Поповъ—кафеджия, Хасково
 - Файкъ Садъковъ Ибрямовъ—бакалинъ, Голѣманци
 - Юрданъ Костадиновъ Добревъ—бакалинъ, Хасково
 - Юрданъ Атанасовъ Радичевъ—бакалинъ, Хасково
 - Ангелъ Пилевъ Башлиевъ—бакалинъ, Хасково
 - Атанасъ Тенчевъ Запряновъ—питеепродавецъ, Ябълково
 - Вълко Севовъ Вълковъ—търговия съ добитъкъ, Родопи
 - Геню Милевъ Ивановъ—зърнени храни, Раковски
 - Гиню Петковъ Геговъ—питеепродавецъ, Мандра
 - Георги Андрейвъ Марчевъ—ханджия, Хасково
 - Господинъ Тоневъ Димовъ—яйчаръ, Голѣмо-Асеново
 - Гочо Богоевъ Яневъ—питеепродавецъ, Бръгово
 - Димитъръ Василевъ Жековъ—бакалинъ, Ябълково
 - Димитъръ Гоговъ Кишковъ—бакалинъ, Хасково
 - Димитъръ Давчевъ Шурковъ—брашнарь, Хасково
 - Димитъръ Тенчевъ Цвѣтковъ—бакалинъ, Хасково
 - Дѣлю Славчевъ Дѣлевъ—зърнени храни, Раковски
 - Дѣлчо Запряновъ Дѣлчевъ—бакалинъ, Крепость
 - Желю Господиновъ Желевъ—питеепродав., Ябълково
 - Желѣзко Пеневъ Стояновъ—яйчаръ, Ябълково
 - Колю Хубановъ Колевъ—бакалинъ, Хасково
 - Кръстю Стояновъ Мушановъ—бакалинъ, Раковски
 - Латка Димитрова Желева—бакалка, Хасково
 - Манолъ Колевъ Сираковъ—бакалинъ, Раковски
 - Милка Лозева Дѣлева—питеепродавка, Хасково
 - Митю Гиневъ Терзиевъ—питеепродав., Голѣмо-Асеново
 - Наню Киревъ Вълчевъ—дърв. стр. матер., Ябълково
- (Ще следватъ въ идния брой)